

Aukodanike ja Tartu Tähe kavaleride kandidaadid 2016. aastal

AUKODANIKE KANDIDAADID		
Kandidaadid	Teened (NB! esitatud taotluste alusel)	Esitajad
Evald Aavik	Üks olulisemaid teatri- ja filminäitlejaid Eestis. Ta on töötanud nii Vanemuise teatris (1966–85), Ugalas, Noorsooteatris ning viimastel aastatel tihedalt ka Tartu Uues teatris. Ta on mänginud ka paljudes tuntud eesti filmides, nagu „Inimesed sõdurisinelis“, „Reigi õpetaja“, „Jõulud Vigalas“, „Georgica“, „Somnambuul“ jt. Pälvinud mitmeid preemiaid rahvusvahelistelt filmifestivalidelt.	Tartu Uus teater
Jaan Eha	Professor Jaan Eha on kaitsnud doktoritöö ägeda südamelihase infarkti revaskulariseerimise teemal. 2002 valiti ta Tartu Ülikooli Kliinikumi kardioloogia kliiniku juhatajaks ning 2004. aastal TÜ kardioloogia professoriks. Sellest ajast on professor Eha täiskohaga seotud kliinilise ja teadustöö läbiviimisega Tartu Ülikoolis ja Tartu Ülikooli Kliinikumis. Ta on nii kolleegide kui üliõpilaste seas tunnustatud ja armastatud õppejõud, edukas doktoritööde juhendaja. Ta on andnud väga olulise panuse Eesti kardioloogia arendamisesse moodsa invasiivkardioloogia rajajana Eestis – 1982. aastal tegi ta Eesti esimese perkutaanse koronaarinterventsiooni, millest tänaseks on saanud südame isheemiatõve ravi nurgakivi. Ta on avaldanud kokku üle 300 teadustöö, neist 66 viimase viie aasta jooksul, ning on ühtlasi üks Eesti enim tsiteeritud teadlasi. Professor Eha on innustav näide sellest, kuidas saab olla korraga nii tunnustatud klinitsist kui ka maailmatasemel teadlane.	Tartu Linnavolikogu esimees Vladimir Šokman
Mart Kadastik	Kauaaegne ja teenekas ajakirjanik ning ajakirjandusjuht. Ajalehega Edasi/Postimees on ta olnud seotud 1977. aastast, töötades seal nii toimetaja, peatoimetaja kui ka juhatuse esimehena. Tema juhtimisel kujundati ajalehest Edasi Eesti juhtiv päevaleht Postimees, mis on olnud ja on Eesti meedia lipulaev. Mart Kadastik on olnud meediakontserni Eesti Meedia looja ning juht pikki aastaid. Ajakirjandusjuhina on Mart Kadastik oluliselt panustanud sõnavabaduse, meediavabaduse ning Eesti kvaliteetajakirjanduse arengusse. Tema osalusel on loodud Eesti Ajalehtede Liit ning alus pandud meedia eneseregulatsiooni organile Pressinõukogule (varasem Avaliku Sõna Nõukogu). Tema eestvõttel on Tartusse rajatud Tõnissoni park ning Jaan Tõnissoni ausammas. Koostöös Mart Kadastikuga algatasid Tartu Linnavalitsus ja Postimees 1998. aastal ühise konkursi „Aasta tegu“.	Igor Rõtov, Mart Raudsaar (Eesti Ajalehtede Liit)

Toomas Karu	Tartu Ülikooli emeriitprofessor, kõrgema kategooria spordi- ja taastusraviarst, Eesti spordimeditsiini <i>grand old man</i> . Õpetanud 25 aasta jooksul Tartu Ülikoolis spordimeditsiini. Elutööks on Tartu Ülikooli arstiteaduskonna spordimeditsiini osakonna loomine ning selle kujundamine unikaalseks rahvusvaheliseks spordimeditsiini alase kaadri ettevalmistamise keskuseks Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia piirkondadele. Tema entusiasm aitas ka raskete aegade kiuste kujundada ülikooli spordimeditsiini osakonnast unikaalse rahvusvahelise spordimeditsiini keskuse, kust saadeti ellu üle 1000 andeka spordiarsti, kellest paljud kujunesid tõelisteks oma ala korüfeedeks. Ta on töötanud järjepidevalt praktiseeriva arstina, tegelenud Eesti koondvõistkondade spordimeditsiiniliste uuringutega suusatamises, ujumises, jalgrattasportis, orienteerumises, akadeemilises sõudmises, poksis, jalgpallis. On töötanud viis aastat jalgpalliklubi JC Tammeka spordiarstina, on Eesti tunnustatumaid spordimeditsiinilise laserravi spetsialiste.	Uno Ainsoo
Kai Kens	Töötanud Tartu Maarjamõisa lasteaia direktorina alates 2001. aastast ning on viimase kümne aasta jooksul andnud märkimisväärse panuse Tartu linna lasteaedade arengusse. Oma loometegevusega on ta olnud heaks eeskujuks loodushariduse teadlikkuse tõstmisel nii lapsevanemate kui ka lasteaialaste hulgas.	Kristel Kivimets
Jüri Kukk (postuumselt)	Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise, inimõiguste ja demokraatia eest võideldes hukkunud teadlane, kes suri 27. märtsil 1981 Nõukogude vangilaagris Vologdas.	Akadeemiline vabadusvõitlejate, inimõiguslaste ja repressiooniohvrite mälestuskeskus HEREDITAS HEROUM-DEFENSORUM LIBERTATIS et IURIS CIVILIS HOMINUM <i>in memoriam</i> JÜRI KUKK (Siim Hiedel, Tõnu Kalvet, Rein Koch, Märtn Kunnus, Tõnu-Enno Kuus, Tõnu Ojamaa, Erwin Pari, Priit Rajasaar, Jekki (Jevgeni) Rjazin, Osvald Sasko, Tõnu Seilenthal, Tõnis Siim, Rein Vanja)
Väino Kull	Väino Kull oli Tartu linnapea 11. novembrist 1993 kuni 31. oktoobrini 1996. Linnapeana andis ta suure panuse Tartu linna kui omavalitsuse õigusliku baasi ning praktilise töökorralduse arengusse iseseisvuse taastanud Eestis. Linnapeana oli Väino Kull põhjalik ja tasakaalukas, alati erinevaid arvamusi ärakuulav ning arvestav. Pärast linnapea ametit oli Väino Kull aastatel	Tartu Linnavolikogu Eesti Reformierakonna fraktsioon

	1996–1999 linnavolikogu esimees. Ta on olnud ka linnavolikogu Reformierakonna fraktsiooni esimees ja Tartu abilinnapea (2008–2009).	
Elena Poznjak-Kõlar	Vanemuise teatri kauaaegne balletisolist ja tantsupedagoog. On töötanud Vanemuise teatris ligi 60 aastat. Pikki aastaid olid tema kanda Vanemuise balletilavastuste kõige nõudlikumad rollid. Pärast tantsijakarjääri lõppu on töötanud repetiitori ja lavastaja assistendina. Alates 1994 juhib raugematu energiaga Vanemuise tantsu- ja balletikooli, samal ajal ka repetiitorina töötades. 2016. aastal tähistab Elena Poznjak oma 80. juubelit. NB! 2011. aasta novembris autasustas Tartu linn Elena Poznjak-Kõlarit Tartu linna medaliga.	Vanemuise teater (Toomas Peterson)
Mart-Olav Niklus	Rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguslane, antisovetliku vastupanuliikumise veteran, kellest nõukogude võimu hilisemal ajajärgul sai maailma silmis eesti rahva vastupanu sümbol. Bioloog, pedagoog, tõlkija ja publitsist.	Akadeemiline Vabadusvõitlejate, Inimõiguslaste ja Repressiooniohvrite Mälestuskeskus HEREDITAS HEROUM-DEFENSORUM LIBERTATIS et IURIS CIVILIS HOMINUM <i>in memoriam</i> JÜRI KUKK (Siim Hiedel, Tõnu Kalvet, Rein Koch, Märtn Kunnus, Tõnu Ojamaa, Erwin Pari, Priit Rajasaar, Jekki (Jevgeni) Rjazin, Osvald Sasko, Tõnu Seilenthal, Tõnis Siim, Rein Vanja)
Tiia Toomet	Kirjanik ja Tartu Mänguasjamuuseumi looja. On õppinud TÜ-s ajalugu ja Kunstiinstituudis tekstiilkunsti. Pärast Tartu Ülikooli lõpetamist hakkas ta kirjutama luuletusi, tõlkis koos Jaan Kaplinskiga Ameerika fantastikat. Alates iseseisvast debüüdist „Värviline kosmoselugu“ (1979) on temalt ilmunud tosin lasteraamatut, kaks luulekogu ja jutukogu „Isamaa suvi“ ning raamatuid nukkudest ja kaisukarudest. Tema lasteraamatud räägivad muhedaid vigurijutte, lastevärsse, teisalt seovad lapse pilgu kaudu kultuuri- ja ajaloo. Ta on koostanud esimese Eesti ajalooõpiku taasiseseisvunud Eestis „Me elame ajaloos“ (1993). Lasteraamatute juurest jõudiski Tiia laste- ja mängukultuuri uurimiseni, mis kulmineerus Tartu Mänguasjamuuseumi asutamise ja tööga selle esimese direktorina aastatel 1994–2007. Suurel määral on see	Tartu Linnavolikogu SDE fraktsioon (Tõnu Ints), Eesti Kirjanduse Teabekeskus (Ilvi Liive), Eesti Kirjanike Liit (Karl-Martin Sinijärv), Eesti Lastekirjanduse Keskus (Triin Soone), Tartu Linnaraamatukogu (Asko Tamme), Tartu Mänguasjamuuseum (Triin Vaaro), Ilona Smuškina (Tartu rahvusvahelise kirjandusfestivali Prima Vista esimees), Tartu

	<p>tema teene, et muuseum on tänaseks muutunud ülipopulaarseks lastekultuuri keskuseks ja üheks Tartu linna tõmbenumbriks. Hiljem on ta jätkanud mänguajakultuuri tutvustamist ja aidanud kaasa mänguajamuuseumi tuntusele, kirjutades mitmeid mänguajateemalisi laste- ja aimeramatuid.</p> <p>NB! 2004. aastal autasustas Tartu linn Tiia Toometit Tartu linna medaliga.</p>	Linnamuuseum (Merike Toomas)
Jaan Tooming	<p>Eesti olulisimaid teatrimehi ning Eesti teatrimurrangu alustalasid 1970ndatel aastatel Tartus. Teatrilane loominguine tegevus on alates 1969. aastast seotud Tartu linna ja eeskätt Vanemuise teatriga, viimase kõrval jõudis ta olla ka Tartu Lasteteatri asutaja ja enne seda teatristuudio juhendaja. 1970. aastate keskpaigast 20 aasta vältel Vanemuises tehtud lavastused on jätnud püsiva jälje eesti teatrilukku. Kõige tähelepanuväärsem on tema roll nn teatriuuduse protsessis. Tänapäeval lööb jaan Tooming avalikus elus kaasa publitsistina.</p>	Tartu Uus teater
TARTU TÄHE KAVALERIDE KANDIDAADID		
Kaupo Järviste	<p>Kauaaegne Tartu Tamme Kooli bioloogiaõpetaja Kaupo Järviste on Tartu Tamme Gümnaasiumis ja nüüdses Tartu Tamme Koolis töötanud 46 aastat. Enamuse sellest ajast on ta õpetanud bioloogiat. Pärast põhikooli ja gümnaasiumi lahtumist jätkas tööd mõlemas koolis. Kümnekond aastat töötas ta ka kooli direktorina. On Eesti Bioloogiaõpetajate Ühingu auliige ning olnud vabariigis valitud Aasta Õpetajaks. Tavapärase õpetajatöö kõrval on ta edukalt juhendanud olümpiaadil, loodusviktoriinidel ja muudes projektides osalevaid õpilasi, viimastel aastatel on algklassiõpilaste hulgas väga populaarne tema loodusring. Ta on professionaal, kellele looduse saladuste õppimine ja õpetamine on elu loomulik osa. Tema hea joonistamisoskus ja fotograafiahuvi ning suur matka- ja reisikogemus aitavad tal bioloogiat õpilastele veelgi huvitavamaks muuta. Esiletõstmist väärrib ka tema iga-aastane kaasalöömine Teadlaste Öö festivali korraldamisel Tamme koolis ning tema pidev töö kooli ajaloo talletamisel.</p>	Tartu Tamme Kool (Vallo Reinmaa)
Urmo Kõöbi	<p>1975. aastal asus juhtima Maarjamõisa haigla reanimatsiooniosakonda, mille väljaarendamisse panustas järgnevat aastat. 1988–2000 töötas Maarjamõisa haigla peaarstina, pärast seda 3 aastat kliinikumi kirurgiadivisjoni juhina. Urmo Kõöbil on olnud oluline roll Tartu Ülikooli Kliinikumi loomisel ning selle arengus. 2010 pälvis ta TÜ Kliinikumi elutööpreemia. Lisaks arsti- ning juhtimistööle on ta aktiivselt osalenud ka ühiskondlikus ja poliitilises elus, olles pikka aega Tartu linnavolikogu liige ja kuulunud ka Riigikogu X koosseisu. Osalenud mitmete ühiskondlike organisatsioonide tegevuses: Eesti Anestesioloogide Selts, Eesti-Soome-Ungari Arstide Selts. Olnud Eesti Punase Risti president.</p>	Tartu Arstide Liit (Jaan Sütt)

Tarmo Ladva	Kunstnik ja ürituste korraldaja. On olnud seotud Tartus paljude ürituste ja festivalide korraldamisega: Supilinna päevad, Tartu raekoja platsi jõuluturg (2005–2010), Emajõe festival (meeskonna liige 2005–2008), Tartu hansapäevad (2005–2010), Tartu kiigemets (2015). Korraldanud ka mitmeid kunstiprojekte: 2000–2001 kõnniteedel ilmunud luulekogu, Alma Pater (keskaegses stiilis tänavakaubanduskioskid), Kaamos (1999–2002 – detsembrikuu jooksul näidati vabas õhus aastat kokkuvõtvaid pildi- ja videoprogramme) jne.	
Lembit Leetna	Tartu muusikategelane, dirigent ja õpetaja, on olnud aastaid Tartu Mart Reiniku Kooli puhkpilliõpetaja ja puhkpilliorkestri peadirigent. Tal on palju õpilasi, kes täna on edukad ja väga tublid Tartu ja kogu Eesti kultuuri- ja hariduselu arendamisel. Ta mängib tänaseni puhkpilliorkestris Forte, on mänginud Tartu Senior Swing Bandis, puhkpilliorkestris Tartu. On juhatanud Tartu Linna Laste Puhkpilliorkestrit ja Tartu Mart Reiniku Kooli Dixieland Bandi. Eriti väärib esile tõstmist tema töö Mart Reiniku Koolis, mille orkester on korduvalt saavutanud parimaid kohti vabariiklikul tasemel. Tänu temale on sajad lapsed alustanud pillimängu õppimist.	MTÜ Puhkpilliorkester Tartu juhatus, Puhkpillimuusika Sõprade Selts Mürtsub Pill, MTÜ Puhkpilliorkester Tartu Puhkpillistuudio õpetajad ja Puhkpilliorkester Tartu (Jaan Tilgar, Ülo Laanesaar, Margus Kasemaa) Toetuskirjad: Puhkpilliorkester Forte (Arvo Tõnisoo), Tartu Mart Reiniku Kool (Enn Ööpik), Tõnu Parts, Vallo Mänd
Riho Leppoja	Koorijuht, õpetaja, kultuurikorraldaja. Kõige pikem tööperiood õpetajana oli Miina Härma Gümnaasiumis, kus töötas 20 aastat ning juhatas kõikvõimalikke kooriliike, lisaks puhkpilliorkestrit, plokkflöödiainsambleid, vaskpilliansambli ja väiksemaid vokaalansambleid. Ta on kooli segakoori asutaja ning juhatas koori kõik MHG-s töötatud aastad. 26 aastat töötas ta Tartu Laste ja Noorte Maja direktorina (hiljem Lille Maja). Sellel perioodil aitas ta organiseerida Tartu linna esindusnoortekooride (Tartu poistekoor, neidudekoor Kurekell ja Tartu noortekoor) tegevust. 1983. aastal asutas ta Tartu Noortekoori ning on tänaseni koori peadirigent. 2004. aastast on Riho Leppoja Tiigi Seltsimaja direktor. Oma pikaajase töökogemuse tõttu on Riho Leppoja kogemustega kultuurikorraldaja, keda hinnatakse valdkonna nõustajana nii Tartu linnas kui maakonnas. Ta peab oma missiooniks ka kooride tegevuse aktiveerimist, lüües aktiivselt kaasa Tartu ja Tartumaa naiskooride laulupäeva ning Lõuna-Eesti meestelaulu päeva organiseerimise juures. Ta on 2012. aastast toimuvate Tartu segakooride laulupäeva idee autor ja kunstiline juht. Viimased paar aastat on olnud eriti tõised – ta oli 2014. aastal Tartu laulupeo „Enne ja nüüd“ kunstiline juht, 2015. aastal oli suurimaks ettevõtmiseks	Tiigi Seltsimaja

	koorikonverentsi korraldamine Tartus.	
Stanislav Netshvolodov	<p>Tunnustatud skulptor, alates 1996. aastast tegutseb vabakutselise kunstnikuna. Tema töid leidub maailma suurtes muuseumides, nagu Ermitaaž Peterburis, Briti Muuseum Londonis, Medalite muuseum Wroclawis jne. Ta on Anton Starkopfi kunstipreemia laureaat.</p> <p>Tähtsamad isikunäitused Tartus: 1982 Linnamuuseumis, 1990 Tartu Kunstimajas, 1996 Rüütli Galeriis, 2000 ja 2005 Tartu Kunstimajas. Isikunäitustel on kunstnik üles seadnud nii skulptuure, medaleid, graafikat kui ka isikupäraseid maale. Mälestusbüstid, bareljeefid ja muud taiesed on oma koha leidnud nii Eestis kui ka väljaspool. Kunstniku 75. sünnipäevaks Tartu Kunstnike Liidu poolt välja antud kataloog tema töödest näitab, milline unikaalne ja mitmekülgne looja ta on. Sel aastal plaanib loominguliselt aktiivne kunstnik taas avalikkuse ette tulla isikunäitusega, millega tähistab oma 80. juubelit.</p>	Vanemuise teater (Toomas Peterson)
Annika Rebane	<p>Tartu Kivilinna Kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja. Ta on Kivilinna Koolis töötanud 19 aastat, õpetades ühtviisi edukalt nii põhikooli- kui gümnaasiumiõpilasi. Ta on innovaatiline, loov, äärmiselt pühendunud ja suure südamega õpetaja. Lisaks iseloomustavad teda avatus uutele ideedele, julgus esitada endale väljakutseid, suurepärase koostööoskus, hea juhtimisvõime ja seejuures väga hooliv suhtumine. Teda austavad kõrgelt nii kolleegid kui ka õpilased. Ta on viinud läbi erinevaid uuringuid, analüüsid koolielu seisukohalt olulisi aspekte ning avaldanud selle põhjal ka artikleid nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil. Ta on ka ainealaselt väga tugev ja tegus ning hinnatud nõustaja kolleegide seas nii oma koolis kui Tartu linnas tervikuna. Tema tunnid on alati metoodiliselt kõrgel tasemel ette valmistatud, mis on pälvinud tunnustust nii õpetajakoolituse metoodikutelt ülikoolist kui ka kolleegidelt teistest koolidest.</p>	<p>Tartu Kivilinna Kool</p> <p>Toetuskirjad: Tartu Linnavalitsuse haridusosakond, TÜ Pedagogicum'i juhataja Margus Pedaste</p>

Neeme Saar	Puhkpillimuusika kauaaegne eestvedaja ja mitmete orkestrite dirigent Neeme Saar on olnud Tartu linna ja maakonna puhkpilliorkestrite üldjuht aastast 1975. On juhatanud väga kõrgel kunstilisel tasemel paljusid orkestreid: Tartu Aparaaditehase Puhkpilliorkester, Tartu Lihakombinaadi Puhkpilliorkester, Tartu 7. Keskkooli Puhkpilliorkester, Eesti Pimedate Liidu Puhkpilliorkester, Tartu Pedagoogilise Kooli Puhkpilliorkester, TÜ Õpetajate Seminari puhkpilliorkester jt. Ta on Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri asutajaliige ja muusik tänaseni ning Tartu ja Eesti Pimedate Liidu Puhkpilliorkestri dirigent tänaseni. Eriti väärib esile tõstmist tänuväärne töö Eesti Pimedate Liidus ja Tartu Õpetajate Seminaris.	MTÜ Puhkpilliorkester Tartu, Puhkpillimuusika Sõprade Selts Mürtsub Pill, Puhkpilliorkester Tartu Puhkpillistuudio õpetajad, Puhkpilliorkester Tartu (Margus Kasemaa, Jaan Tilgar) Toetuskirjad: Eesti Pimedate Liit (Ago Kivilo), Lõuna-Eesti Pimedate Ühing (Tiina Tamm), Andres Saumets, Harry Illak (Eesti Puhkpillimuusika Ühing), Jüri Kulasalu, endised õpilased Tartu pedagoogilisest koolist, Tõnu Parts, Ülo Laanesaar
Urmas Siigur	Alates 2002. aastast on ta SA Tartu Ülikooli Kliinikum juhatuses esimees. Eesti suurima ravisutuse ning Eesti ainsa arstide diplomieelse õppe baasi juhina on kindlustanud kliinikumi juhtrolli Eesti meditsiinis. Euroopa tipptasemel rajatud Maarjamõisa meditsiinilinnak on pälvinud au ja tunnustust mitte üksnes tartlaste silmis. Ta on meditsiinipraktikutele loonud head tingimused teadustööks ning armastatud ka arstiteadusüliõpilaste poolt, sest on igakülgset seisu nende huvide eest. Ta on avaldanud ka üle 40 teadusartikli, peamiselt mikrobioloogiast.	Tartu ülikooli meditsiiniteaduste valdkond (Margus Lember)
AUKODANIKE VÕI TARTU TÄHE KAVALERIDE KANDIDAADID (taotluses ei ole täpsustatud)		
Heino Jaanus	Alates 1995. aastast Lõuna-Eesti Vanatehnika Klubi Levatek president, juhatuses esimees, eestvedaja ning hing. Juhtinud klubi tegevust kindlakäeliselt 20 aastat, toonud klubi ridadesse üle 50 liikme. Pannud aluse vanatehnika kui kultuuriväärtuse ning vaimse pärandi tekkimisele, jätkusuutlikkusele ning edasi viimisele. Juhendanud vanatehnika taastajaid üle Eesti ning rahvusvaheliselt, hoogustanud koostööd vanatehnika klubide vahel. Restaureerinud ka ise vanatehnikat. Vanatehnika muuseumi ja külastuskeskuse idee arendaja. Rikastanud Tartu kultuurisündmusi vanatehnika väljapanekute ja osalusega.	MTÜ Vanatehnika Klubi LEVATEK, Võru vanatehnikaklubi Vänt, AS GoBus, Eesti Maanteemuuseum, MTÜ Tartu Saksa Kultuuri Instituut
Väino Põllumäe	Lõunakeskuse asutaja ning arendajana on ta loonud Tartusse suure hulga töökohti ning aidanud Tartu teenindus- ning kaubandussektorit arendada tänapäevasele tasemele.	Eesti Keskerakonna Tartu piirkond (Olev Raju)

Peeter Volkonski	<i>Sisuline taotlus puudus, kirjale lisatud vaid mäрге „Tema Majesteet“.</i>	Vitali Gladkov
-------------------------	--	----------------

Koostas esitatud taotluste põhjal:

Lilian Lukka

Tartu Linnavalitsuse avalike suhete osakonna kommunikatsioonijuht

lilian.lukka@raad.tartu.ee

736 1212, 516 4592